

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RYSUNKU I MALARSTWA

Przedmiotowy System Oceniania z rysunku i malarstwa wynika bezpośrednio z realizacji programu nauczania tego przedmiotu.

Ocenianie bieżące ma na celu wspieranie uczniów w procesie uczenia się i zdobywania umiejętności na rysunku i malarstwie. Jest sposobem uzyskiwania systematycznej informacji o szkolnych osiągnięciach uczniów. Oceny bieżące mają wpływ na oceny śródroczne i roczne.

Ocenianiu bieżącemu podlega:

1. Praca na zajęciach szkolnych, zarówno w pracowni, jak i podczas plenerów szkolnych i ogólnopolskich,
2. Zadania domowe,
3. Systematyczność pracy, w tym liczba wykonanych prac,
4. Zainteresowanie przedmiotem,
5. Prowadzenie szkicownika,
6. Inne aktywności ucznia związane z przedmiotem.

Ocenianie sumujące służy weryfikacji osiągnięć ucznia w danym semestrze/ roku szkolnym. Podstawową formą oceniania sumującego są indywidualne przeglądy prac uczniów oraz ich sukcesy szkolne i pozaszkolne. Na ocenę sumującą ma też wpływ ilość wykonanych prac, zgodnych z założeniami ćwiczenia.

Minimalną oceną promującą z rysunku i malarstwa jest ocena dostateczna.

Obowiązkową częścią kształcenia z rysunku i malarstwa są szkolne plenery rysunkowo-malarskie dla uczniów klas I-III (LP) i klas I-IV (LSP).

Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów, ale wszyscy uczniowie są zobowiązani zrealizować program. Oznacza to, że czas przeznaczony na wykonanie zadania nie może być przedłużany bez końca, albo że prace mogą być nieskończone. Im więcej uczeń ćwiczy, tym wyższe osiąga efekty, a przeciąganie zadania w czasie powoduje zanik dyscypliny artystycznej. Dla uczniów wymagających dostosowań wymagania niższego poziomu są wymaganiami poziomu wyższego.

Uczeń zobowiązany jest do:

- uczestnictwa w zajęciach,
- realizowania proponowanych zadań wynikających z programu nauczania,
- twórczego wykorzystania w pełni czasu lekcji,
- przestrzegania zasad BHP i regulaminu pracowni oraz zasad współżycia społecznego.

Uczeń powinien:

- być do zajęć przygotowany, posiadać potrzebne do pracy materiały i narzędzia,
- zadania realizować zgodnie z podanymi przez nauczyciela założeniami,

- szanować prace swoje i kolegów,
- prace przechowywać w wyznaczonej szafie w pracowni rysunku i malarstwa do końca roku szkolnego,
- prowadzić ich dokumentację fotograficzną (portfolio),
- systematycznie realizować domowe prace poszerzając i ćwicząc poznane w szkole zagadnienia,
- przedstawiać prace szkolne i domowe w wyznaczonych terminach do korekty, przeglądów i oceny, wystaw,
- dążyć do samodzielnego wyrażania się językiem sztuki wykazując gotowość do prezentacji swoich prac na wystawach indywidualnych i zbiorowych w szkole i poza szkołą,
- archiwizować i dokumentować swoje osiągnięcia,
- poszerzać swoją wiedzę teoretyczną z zakresy malarstwa rysunku oraz pokrewnych dyscyplin, wykazywać zainteresowanie artystycznym rozwojem,
- rozwijać umiejętności analizowania i komentowania, autokorekty swoich prac.
- uczestniczyć w konkursach plastycznych,
- uczestniczyć w kulturze plastycznej chodząc na wystawy, czytając fachowe lektury.

Kryteria oceny zadań plastycznych:

- Zgodność z tematem,
- Zrealizowanie wszystkich założonych problemów,
- Walory artystyczne,
- Umiejętności warsztatowe,
- Czas realizacji pracy.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia:

- Wypowiedź ustna
 - Umiejętność zastosowania pojęć w zadaniach plastycznych
 - Obserwacja postępu w pracach
 - Korekta indywidualna
 - Korekta zbiorowa
 - Przegląd i selekcja prac
 - Wystawa
 - Konkurs
- W ciągu całego cyklu kształcenia ocenie podlegają prace wykonywane podczas zajęć szkolnych. Są omawiane na bieżąco podczas korekt oraz podczas przeglądów etapowych.
- Prace są prezentowane w pracowniach i innych pomieszczeniach szkolnych.
- Uczniowie biorą udział w konkursach, warsztatach i plenerach organizowanych przez CEA. W programach tych wydarzeń mogą być realizowane treści programowe z zakresu Akademii Sztuk Pięknych (np. studium aktu).
- Wszyscy uczniowie klas III LP i IV LSP uczestniczą w I etapie Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego CEA z rysunku, malarstwa i rzeźby a wytypowana reprezentacja bierze udział w etapie makroregionalnym.

- Wszyscy uczniowie klas dyplomowych wykonują, jako część pracy dyplomowej, aneks z rysunku lub z malarstwa lub z rzeźby. Wykonane prace mogą być prezentowane i oceniane przez komisję zewnętrzną w ramach Badania Jakości Kształcenia.
- Plenery. Wszyscy uczniowie klas I-III LP i I-IV LSP zobowiązani są do wzięcia udziału w plenerze szkolnym. Plenery odbywają się corocznie i trwają od jednego do dwóch tygodni. Są integralną częścią kształcenia z zakresu rysunku i malarstwa.
- Zajęcia malarskie dotyczą realizacji tematów plenerowych, a rysunkowe – studium postaci. Plenery obejmują nauczanie dotyczące podstawowych pojęć z zakresu kompozycji, barwy, faktury. Podczas plenerów uczniowie kształcą swoje umiejętności warsztatowe, wrażliwość plastyczną i zdolności intelektualne. Zajęcia prowadzone są w oparciu o studium natury.
- Budując relacje malarskie ze spotkaniem z pejzażem uczniowie poznają bardzo ważną część obszaru sztuki. Obowiązkiem każdego uczestnika jest wykonanie prac malarskich i rysunkowych w ilości określonej przez nauczycieli, różnej w zależności od klasy – od 1 do 4 plenerowych prac na płótnie, jedna kopia malarska na płótnie i po 20 prac na kartonie oraz rysunki postaci.

Ocenianie osiągnięć ucznia

Ocenę celującą w systemie semestralnym i rocznym otrzymują uczniowie, którzy:

- samodzielnie realizują zadanie,
- ich prace w pełni odpowiadają założonym celom,
- ich prace mają szczególne walory artystyczne,
- przejawiają szczególną inwencję twórczą,
- wykazują dużą samodzielność i twórcze zaangażowanie,
- są bardzo aktywni twórczo, również poza pracownią,
- ich prace pokazywane są w ciągu roku na wystawach indywidualnych w szkole i poza szkołą,
- aktywnie uczestniczą w ogólnopolskich konkursach, przeglądach i plenerach organizowanych przez szkołę, Centrum Edukacji Artystycznej i placówki szkolnictwa artystycznego,
- osiągają wymierne sukcesy w konkursach przedmiotowych organizowanych poza szkołą, z uwzględnieniem udziału w konkursach organizowanych przez Centrum Edukacji Artystycznej i szkolnictwo artystyczne.

Ocenę bardzo dobrą w systemie semestralnym i rocznym otrzymują uczniowie, którzy:

- zawsze podejmują zadanie,
- ich prace w pełni odpowiadają założonym celom,
- powierzone zadania wykonują prawie samodzielnie,
- ich prace mają wyraźne walory artystyczne,
- są systematyczni i nie mają zaległości w pracy,
- reprezentują szkołę podczas konkursów, przeglądów lub plenerów zewnętrznych.

Ocenę dobrą w systemie semestralnym i rocznym otrzymują uczniowie, którzy:

- podejmują zawsze zadanie,
- realizacja ich zadania przebiega na dobrym poziomie, ale przy współpracy z nauczycielem,
- słuchają korekt i prawidłowo rozwiązują postawiony problem,
- ich prace charakteryzuje poprawność bez dominującego wyrazu artystycznego.

Ocenę dostateczną w systemie semestralnym i rocznym otrzymują uczniowie, którzy:

- podejmują prawie wszystkie zadania,
- w pracy realizują niektóre z założonych celów,
- ich prace powstają przy znacznej pomocy nauczyciela,
- poprzez swoją postawę roszą nadzieję na rozwój w przyszłości.

Ocenę dopuszczającą w systemie semestralnym i rocznym otrzymują uczniowie, którzy:

- podejmują niektóre zadania, ale w sposób niewystarczający,
- ich praca nie odpowiada postawionym problemom,
- nie stosują się do uwag nauczyciela lub nie są w stanie ich zrozumieć,
- nie roszą nadziei na rozwój.

Ocenę niedostateczną w systemie semestralnym i rocznym otrzymują uczniowie, którzy nie zrealizowali większości prac, bądź prace te całkowicie nie spełniają założeń kryteriów oceny ze względu na niski poziom artystyczny i brak postępów w rozwoju.

Warunki uzyskania oceny wyższej, niż przewidywana

Warunkiem uzyskania oceny wyższej, niż przewidywana jest ponowne wykonanie wszystkich prac plastycznych przewidzianych programem danego semestru i ich prezentacja. Jeżeli prace wykonane samodzielnie są na wyższym poziomie niż poprzednio – nauczyciel ustala ocenę wyższą.

KLASA I

Materiał nauczania

I. RYSUNKOWE STUDIA Z NATURY

- forma i konstrukcja przedmiotu/ postaci,
- materia i jej rodzaje, zróżnicowanie fakturowe i walorowe,
- walor,
- gradacja szarości od bieli do pełnej czerni,
- różne usytuowanie oświetlenia sztucznego (punktowego) względem obiektu,
- oświetlenie naturalne (miękkie i ostre),
- kreska i plama kształtująca ogólny wyraz pracy,
- analiza realizowanego problemu,

- kompozycja, konstrukcja, struktura rysunku,
- problem równowagi w rysunku,
- skala i zmiana skali,
- komponowanie na płaszczyźnie,
- problem przestrzeni i sposoby uzyskania iluzji przestrzeni –perspektywa.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- rozróżnia pojęcia i terminy związane z formą dzieła, jak np. kompozycja i jej rodzaje, walor i skala walorowa, budowa i konstrukcja układu przedmiotów, materia, światłocień, kreska i plama jako sposoby kształtowania plastycznego,
- zna i charakteryzuje różne rodzaje perspektyw,
- rozumie pojęcie skali przedmiotu,
- postrzega różnice tonalne,
- rozróżnia szkic, studium i syntezę przedmiotu,
- potrafi definiować ww. pojęcia i wskazywać przykłady ich zastosowania w praktyce,
- w miarę poprawnie określa właściwie proporcje przedmiotów/postaci,
- w miarę poprawnie dobiera różnego rodzaju środki wyrazu artystycznego, jak: kreska, plama, faktura, struktura walorowa –do realizowanego zadania,
- wskazuje wpływ światła sztucznego i dziennego na dany przedmiot,
- podejmuje pierwsze próby uzyskiwania iluzji głębi za pomocą światłocienia i perspektywy,

II. MALARSKIE STUDIA NATURY

Materiał nauczania

- kolor, temperatura i relatywizm barw,
- nasycenie barwy, walor w kolorze, światłocień w malarstwie, kontrast barwny
- harmonia barw,
- gama monochromatyczna,
- problem przestrzeni w malarstwie (perspektywa malarska i głębia),
- kompozycja obrazu i jej rodzaje,
- równowaga w obrazie,
- problem skali w malarstwie.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- odróżnia gamę monochromatyczną od pełnej gamy barwnej,
- rozróżnia faktury obserwowanych powierzchni,
- charakteryzuje temperaturę barwy, rozróżniając barwy ciepłe i zimne,
- poznaje właściwości i charakteryzuje podstawowe techniki i narzędzia malarskie,
- rozróżnia i rozpoznaje w pracach plastycznych perspektywę malarską,
- świadomie komponuje układy martwych natur i pejzażu,
- dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania,
- wskazuje wpływ światła sztucznego i dziennego na dany przedmiot,
- podejmuje pierwsze próby wypracowania własnych środków ekspresji, takich jak: plama, ślad pędzla, zestawienia barwne.

III. SZKICE Z NATURY

Materiał nauczania.

- charakterystyka szkicu, jako sposobu wypowiedzi artystycznej,
- funkcje szkiców,
- szkice postaci w różnych układach kompozycyjnych (w różnym wymiarze czasowym – od kilku do kilkunastu minut),
- szkice pejzażu,
- szkice martwej natury, jako wstęp do znalezienia najlepszego układu kompozycyjnego.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- odróżnia szkice od rysunków studyjnych,
- zna funkcje szkiców,
- podejmuje pierwsze próby ujmowania charakteru i proporcji szkicowanych przedmiotów, człowieka i zwierząt,
- selekcjonuje materiał i dokonuje właściwego wyboru układu kompozycyjnego,
- stosuje wskazane narzędzie i technikę.

KLASA II

W trakcie procesu kształcenia uczeń pogłębia artystyczną wrażliwość doświadczania zdobyte w klasie I. Poznaje reguły języka obrazowania, rozwija kreatywność w zakresie konstruowania i wyrażania artystycznego, pogłębia ambicje twórcze dążąc do aktywnego uczestnictwa w kulturze plastycznej.

I. RYSUNKOWE STUDIA Z NATURY

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- stosuje w swoich pracach środki wyrazu, takie jak: różne rodzaje kompozycji, skalę walorową, rodzaje materii, światłocien, linię i plamę,
- definiuje ww. pojęcia i wskazuje przykłady ich zastosowania w praktyce,
- wykorzystuje we własnych pracach perspektywę zbieżną i konstrukcję przedmiotu lub modelu,
- prawidłowo odwzorowuje proporcje poszczególnych elementów kompozycji,
- posługuje się różnymi narzędziami rysunkowymi, wykorzystując ich charakter,
- potrafi wykorzystać światło sztuczne i naturalne w celu uzyskania iluzji głębi,
- wypracowuje własne środki ekspresji.

II. MALARSKIE STUDIA Z NATURY

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- stosuje w swoich pracach różnego rodzaju środki wyrazu, takie jak: różne rodzaje kompozycji, skalę walorową, tonację barwną, rodzaje materii, światłocien, linię i plamę,
- definiuje ww. pojęcia i wskazuje przykłady ich zastosowania w praktyce,
- wykorzystuje we własnych pracach perspektywę zbieżną, malarską oraz konstrukcję przedmiotu lub modelu,
- prawidłowo odwzorowuje proporcje poszczególnych elementów kompozycji,
- posługuje się różnymi narzędziami malarskimi, wykorzystując ich charakter,

- potrafi wykorzystać światło sztuczne i naturalne w celu uzyskania iluzji głębi,
- dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania,
- studiuje martwe natury i pejzaże ze szczególnym uwzględnieniem tonu barw oraz ich kontrastów,
- wypracowuje własne środki ekspresji.

III. SZKICE Z NATURY

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- odróżnia szkice od rysunków studyjnych,
- zna funkcje szkiców i świadomie je wykorzystuje,
- ujmuje charakter i proporcje szkicowanych przedmiotów, człowieka, elementów pejzażu itp.,
- selekcjonuje materiał i dokonuje właściwego wyboru układu kompozycyjnego,
- stosuje adekwatne narzędzia i techniki.

IV. KOMPOZYCJE BARWNE O CHARAKTERZE NIEFIGURATYWNYM

Opis osiągnięć ucznia

Uczeń:

- rozróżnia i świadomie stosuje różnego rodzaju środki wyrazu, jak: linia, plama, płaszczyzna,
- buduje kompozycję niefiguratywną zgodnie z zaleconym charakterem (np. statyczna, dynamiczna, z układem rytmicznym),
- zestawia świadomie płaszczyzny barwne w różnorodnych układach (gama monochromatyczna, pełna gama barwna),
- odpowiednio dobiera malarskie środki wyrazu.

V. PRACE Z WYOBRAŹNI

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- wykonuje prace z wyobraźni na zadany temat, inspirując się fabułą literacką, poezją, utworem muzycznym, naturą itp.,
- autorsko dokonuje analizy rzeczywistości, a następnie świadomie odchodzi od natury w kierunku abstrakcji,
- potrafi oddać określone emocje za pomocą środków ekspresji plastycznej,
- umiejętnie przekłada pojęcia abstrakcyjne na język plastyczny,
- Stosuje adekwatne narzędzia i techniki.

KLASA III

I. RYSUNKOWE STUDIA Z NATURY

Materiał nauczania

- rozbudowany układ kompozycyjny na płaszczyźnie,
- swobodne komponowanie z zastosowaniem zmiany skali,
- materia i jej rodzaje –różnicowanie faktur,

- walor – pełna skala walorowa z uwzględnieniem kontrastu bieli czerni,
- zastosowanie światłocienia w praktycznych zadaniach,
- komponowanie z wykorzystaniem różnego sposobu oświetlenia formy (światło naturalne i sztuczne, rozproszone i punktowe),
- sposoby operowania światłem,
- kreska i plama kształtująca ogólny wyraz pracy –indywidualne poszukiwanie własnych środków ekspresji,
- analiza realizowanego problemu a świadoma decyzja artystyczna,
- synteza i analiza formy i ich praktyczne zastosowanie,
- budowa i konstrukcja modelu a jego charakter,
- konstrukcja brył i struktura przestrzeni w martwych naturach,
- uzyskanie iluzji przestrzeni za pomocą perspektywy zbieżnej w złożonych układach.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- umiejętnie stosuje w swoich pracach różnego rodzaju środki wyrazu, jak: kompozycja i jej rodzaje, skala walorowa, materia i jej rodzaje, światłocień, linia i plama,
- definiuje ww. pojęcia i wskazuje przykłady ich zastosowania w praktyce,
- stosuje różne rodzaje perspektyw (malarska, zbieżna),
- właściwie wykorzystuje zmianę skali (przełożenia),
- postrzega i przekłada na język plastyczny różnice tonalne,
- wykonuje studia z natury,
- poszukuje własnych środków ekspresji twórczej (linia, ślad narzędzia, plama),
- potrafi przeprowadzić syntezę natury,
- poprawnie buduje i konstruuje modela uwzględniając jego charakter,
- określa właściwie proporcje postaci,
- poprawnie komponuje postać na płaszczyźnie,
- poprawnie komponuje układy martwych natur,
- przeprowadza analizę realizowanego problemu,
- poprawnie uzyskuje iluzję głębi za pomocą światłocienia i perspektywy,
- wypracowuje własne środki ekspresji,
- stosuje adekwatne narzędzia i techniki,
- potrafi wykonać samodzielnie studium modela w przewidzianym czasie sześciu godzin lekcyjnych, bez korekty nauczyciela, zgodnie z zasadami przeprowadzania przeglądów CEA.

II. STUDIA MALARSKIE MARTWEJ NATURY

Materiał nauczania

- kolor i pojęcia z nim związane – kontynuacja zagadnień z klasy I i II,
- zastosowanie kontrastów barwnych w określonej gamie,
- barwa podstawowa a barwa dopełniająca, poszukiwanie kontrastów dopełnieniowych,
- harmonia i tonacja barwna kompozycji,
- gama monochromatyczna w kontekście wskazanych zadań,
- komponowanie przedmiotów na płaszczyźnie obrazu – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II,
- stosowanie perspektywy malarskiej i powietrznej,
- równowaga w obrazie – rozwinięcie zagadnienia,
- zastosowanie różnej skali,

- różne rodzaje kompozycji w malarstwie – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II,
- studia malarskie w oparciu o interpretację autorską martwej natury.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń:

- rozróżnia i świadomie stosuje właściwą gamę barwną,
- rozróżnia faktury obserwowanych powierzchni i oddaje ich materię,
- stosuje kontrasty temperaturowe w praktyce,
- stosuje różnorodne techniki malarskie i poszukuje własnych,
- świadomie stosuje we własnych pracach perspektywę malarską,
- posługuje się różnymi narzędziami malarskimi, wykorzystując ich charakter,
- świadomie komponuje układy martwych natur na płaszczyźnie obrazu,
- dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania,
- świadomie wykorzystuje światło sztuczne i naturalne w celu uzyskania iluzji głębi,
- studiuje martwe natury ze szczególnym uwzględnieniem waloru barw oraz ich kontrastów; zestawia barwy tak, aby najlepiej oddziaływały w zależności od kontekstu w układzie kompozycyjnym,
- stosuje adekwatne narzędzia i techniki,
- stosuje własne środki ekspresji, jak: plama, ślad pędzla, zestawienia kolorystyczne,
- studiuje martwą naturę analitycznie, a następnie interpretuje ją dokonując świadomie syntezy,
- potrafi wykonać samodzielnie studium martwej natury w przewidzianym czasie sześciu godzin lekcyjnych, bez korekty nauczyciela, zgodnie z zasadami przeprowadzania przeglądów CEA.

III. SZKICE Z NATURY

Materiał nauczania

- świadomy wybór szkicu, jako formy wypowiedzi,
- funkcje szkiców, ich charakter i zastosowanie w praktyce,
- szkice postaci w różnych układach kompozycyjnych,
- szkice martwej natury, jako wstęp do znalezienia najlepszego układu kompozycyjnego w różnych formatach,
- szkice pejzażu, także jako wstęp do znalezienia najlepszego kadru i kompozycji.

Opis osiągnięć ucznia

Uczeń:

- zna funkcje szkiców i świadomie je wykorzystuje,
- ujmuje charakter i proporcje szkicowanych przedmiotów, człowieka, zwierząt i pejzażu,
- selekcjonuje materiał i dokonuje właściwego wyboru układu kompozycyjnego,
- stosuje adekwatne narzędzia i techniki.

KLASA IV

I. STUDIUM RYSUNKOWE Z NATURY

Uczeń potrafi:

- biegle stosować prawidłowe proporcje i konstrukcję modelu,
- świadomie posługiwać się środkami wyrazu artystycznego,
- zastosować prawidłowo światła i cienie,
- zastosować reguły kompozycji płaszczyzny rysunku,
- zastosować wiedzę o perspektywie,
- zróżnicować kontrasty planów w kompozycji,
- nadać pracy indywidualny wyraz,

II. STUDIUM MALARSKIE Z NATURY

Uczeń potrafi:

- świadomie posługiwać się środkami wyrazu artystycznego i warsztatowego,
- stosować malarskie reguły kompozycji płaszczyzny obrazu,
- biegle stosować perspektywę malarską,
- stosując różne środki artystyczne nadać pracy malarskiej określony, indywidualny wyraz,
- komponować płaszczyznę obrazu w sposób całościowy i malarski wykorzystując w praktycznych działaniach wiedzę na temat kontrastu barwy i dominanty.

Uczeń systematycznie realizuje prace szkolne i domowe:

- szkice,
- prace studyjne,
- prace półstudyjne,
- prace z wyobraźni.